

JÓ GYAKORLAT

SZIMBIÓZIS A HARMONIKUS EGYÜTT-LÉTÉRT ALAPÍTVÁNY

MISKOLC

A kiadvány az EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 kódszámú „**TÁRS PROJEKT – Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása**” című kiemelt projekt keretében készült.

A kiadványt a TÁRS Projekt Foglalkoztatási Munkacsoportja állította össze.

2017

Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft.

1138 Budapest, Váci út 191.
Telefon: +36 1 450 3230, +36 1 450 3240
E-mail: titkarsag@fszk.hu
Weboldal: www.fszk.hu

gabonatermesztő
fejlesztő
akadémiák
nyitja_piaci
komplex
bonbon
előrelépés
akkreditált
pelletgyártás
felnőttképzés
ajándéktárgyak
rugalmasság
szappan
turisztika
proaktivitás
KarrierM_program
mobil_applikáció
Jobwards
Lantegi
Bafyi-Téka
merített_papír
Baráthegyi_Konyha
kecskesajt
asztalosműhely
ökopark
Farm_Panzió
kapcsolati_háló
szakmai_programok
munkaerőpiaci_szolgáltatás

AZ INTÉZMÉNY TÖRTÉNETE, CÉLJAI

A Szimbiózis Alapítvány 1999-ben jött létre azzal a céllal, hogy olyan peremhelyzetű sérült emberek oktatását, nevelését, társadalmi integrációját támogassa, akik hátrányos helyzetükből saját erejük révén képtelenek kikerülni, így életük több területét érintően is külső segítségre szorulnak.

A szervezet célcsoportját elsősorban az autizmus spektrum zavarral élő, értelmileg- és halmozottan akadályozott emberek képezik.

Az alapítvány intézményeinek **fenntarthatósága több pilléren alapul:**

- szolgáltatások után állami bevételek és térítési díjak,
- pályázati források (évi átlag 30 projekt),
- saját bevételek generálása: farmgazdálkodás, turisztikai szolgáltatások, kézműves termékek előállítás, képzési programok megvalósítása stb. – széles körű társadalmi vállalkozási tevékenység
- kiadáscsökkentés: energiahordozó gyártása, valamint adományszervezés.

AZ INTÉZMÉNY ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK

A Szimbiózis Alapítvány egy **komplex szolgáltatási modellt** hozott létre. Támogatást biztosítanak

- a sérülteket nevelő családok számára (szállítás, nappali ellátás, átmeneti tehermentesítés, speciális táborok), valamint
- fogyatékossgal élő felnőttek önálló életviteli törekvéseihez (foglalkoztatás, nappali ellátás, lakóotthonok, támogatott lakhatás, képzések, terápiák, sport és szabadidős tevékenységek, egyéb fejlesztő programok).

Különös figyelmet szentel a szervezet a széles körű társadalmi szemléletformálásra. Aktív tagja több hazai és nemzetközi szövetségnek is.

FOGLALKOZTATÁS

A FOGLALKOZTATÁS JELENE

A Szimbiózis Alapítvány fenntartásában létrejött intézményrendszer az elmúlt – közel 18 éve alatt – hatalmas utat járt be. Az egyik legintenzívebben fejlődő, leginnovatívabb civil szervezet a fogyatékos emberek ellátása és foglalkoztatása terén.

A Szimbiózis Alapítvány által fenntartott intézményekben a **fejlesztő** foglalkoztatás mellett az **akkreditált**-, valamint a **nyílt piaci foglalkoztatás** lehetősége is biztosított. A foglalkoztatottak továbblépését, a foglalkozási rehabilitáció kiteljesedését professzionális **munkaerőpiaci szolgáltatással** segíti a szervezet.

A szervezetben megvalósuló foglalkoztatást a komplexitás, az ellátottak, a foglalkoztatottak adottságaira, szükségletére, valamint a piaci lehetőségekre, igényekre való érzékeny, aktív reakció jellemzi. Így a foglalkoztatási lehetőségek folyamatosan megújulnak, fejlődnek, rugalmasan módosulnak, új vállalkozási ágak kerülnek bevezetésre. A kiemelkedően innovatív szemlélet, a hatalmas munkabírás, a vállalkozói rutin, kedv és bátorság eredményeként a **munkalehetőségek széles tárházát** tudja az alapítvány az új jelentkezők számára felajánlani a termék-előállítás, a bér munka és a szolgáltatás terén egyaránt. A vállalkozások ötletesen kapcsolódnak össze az alapítványon belül (pl. Baráthegyi Konyha főz a Batyu-Téka Étterem számára, vagy az asztalos műhelyben előállított brikett biztosítja a Baráthegyi Konyha fűtését és meleg vizét). Ugyanakkor jellemző a miskolci lakosság szükségleteinek szem előtt tartása is (pl. a „Batyu-Téka több, mint Étterem...”, mely az ebédeltetés mellett délutánonként szakmai rendezvények és közösségi programok helyszíne; vagy a pelletgyártáshoz a településen keletkező ágytárolék összegyűjtése, mely megoldja a lakosság/település számára nehezen kezelhető hulladék kezelését).

A foglalkozási rehabilitáció jó gyakorlatai

Jó gyakorlat – Karrier M program kidolgozása és alkalmazása

A szervezet számára a legnagyobb gondot a **szakemberhiány** jelenti. További probléma, hogy a szociális gondozói képzések elsősorban az idősgondozásra fókuszálnak, így a fogyatékos emberek mindennapi életvitelének támogatásához nem lehet megfelelő ismerettel, szaktudással rendelkező munkaerőt találni. Gyógy pedagógus felvétele is szinte reménytelen, melynek elsősorban a folyamatos – nyári szünet nélküli – munkarend, az alacsonyabb bér (heti 40 órás munka kevesebb fizetésért – a kedvezőbb iskolai munkaidő szerint dolgozó kollégákhoz viszonyítva) és a nagy megterhelés az oka.

A munkahelyeken hétvégi, eseti nyitvatartás nincs (kivéve az állatgondozóknál). A konyha, az étterem, az asztalosműhely munkarendje jelentős előny más hasonló profilú cégekhez képest, így nem csak a szakemberek, hanem az ezen tevékenység iránt érdeklődő fogyatékos munkavállalók számára is vonzó lehet. Sajnos sok esetben ez a kedvezmény sem elegendő a szakképzett munkaerő megtalálásához.

Az alapítvány a fenti problémára – a dolgozók, ellátottak esetében – válaszként kidolgozott egy 60 órás, ún. Karrier-M programot, melynek keretében segíti a speciális iskolák, képző intézmények sajátos nevelési igényű, fogyatékos tanulóinak, hallgatóinak munkavállalásra való felkészülését. Az **álláskeresési tréningen túl a munkavégzésre is felkészít** a program az alapítvány különböző munkalehetőségeinek gyakorlatban történő kipróbálásával. A szervezet felkészítette az iskolák szakembereit a Karrier-M program módszerének bevezetésére, a tréninganyagát pedig átadták számukra.

Jó gyakorlat – Betanító és szakmai képzések

A Szimbiózis Alapítvány és intézményrendszere az elmúlt tíz évben ellátottjai számára különféle szakmai és betanító jellegű képzéseket szervezett. Több esetben külső szakértő- és oktató céget vontak be, majd az alapítvány is megszerezte a **felnőttképzési intézményi jogosultságot**. A képzések kiválasztásakor a piac igényeit és a foglalkoztatni kívánt fiatalok képességeit veszik elsősorban figyelembe. Eddig megvalósított képzések: kosárfonó, bio-termesztő, parkgondozó, fűszer- és gyógynövény-termesztő tanfolyamok; faipari termékkészítő, gyertyaöntő, tejfeldolgozó és sajtkészítő képzések. A turisztikai ágazat számára két turnusban konyhai és éttermi kisegítő képzést indított az alapítvány. Legutóbb három képzés megvalósítása történt: merített papír- és papírmásé-készítés házilag; bonbon-készítés házilag; illetve szappanfőzés és szappankészítés házilag.

Jó gyakorlat – Képzések új munkavállalók számára

A Szorgoskert Nonprofit Kft. (a Szimbiózis Alapítvány önálló gazdasági egysége) számára fontos, hogy munkavállalói megfelelő képzettséggel, képesítéssel és kompetenciákkal rendelkezzenek. Ennek érdekében az új munkavállalók munkaképességének felmérését követően **megtervezik a szükséges képzéseket**.

Batyu-Téka étterem – Gyorséttermi eladói feladatok ellátása, képzési tematika (A képzéshez könnyen érthető tananyag is rendelkezésre áll.)

Munka és balesetvédelem	5 óra
Védőruhák, védőfelszerelések és munkaruhák ismerete és megfelelő használata	10 óra
Árammal működő háztartási gépek használata	15 óra
Veszélyes anyagok, tisztítószeres, gázok, vegyi anyagok, mérgező anyagok és ezzel kapcsolatos veszélyhelyzetek felismerése, megelőzése	15 óra
Elsősegélynyújtás	5 óra
Étterem áttekintése, eszközeinek és berendezéseinek megismerése	10 óra
Az ételek és italok tálalási eszközeinek, a vendéglátó tevékenység tárgyi feltételeinek ismerete	15 óra
Összesen	75 óra

Megszerezhető kompetenciák – A betanulási folyamat végére a résztvevők képesek lesznek az éttermi kisegítői munkakör minden feladatának elvégzésére.

Az általános munka, baleset és tűzvédelmi oktatáson felhívják a munkavállalók figyelmét a lehetséges balesetekre, azok megelőzésére, illetve az azonnali teendőkre.

A védőruhák, védőfelszerelések és munkaruhák ismerete és megfelelő használata című felkészítési blokkban megtanulják a munkavállalók, hogy melyek a szükséges védőruhák, védőfelszerelések, hogyan történik a megfelelő munkaruha kiválasztása, mi az ideális viselet a női és férfi felszolgálók számára.

Az árammal működő háztartási gépek használata modulban a munkavállalók megismerik a munkájuk során használandó gépeket, és az ezekkel kapcsolatos elsődleges biztonsági intézkedéseket. A modul alapján a munkavállalónak fel kell tudni ismerni, ha az adott gép hibás, nem használható.

A veszélyes anyagok, tisztítószer, gázok, vegyi anyagok, mérgező anyagok és ezzel kapcsolatos veszélyhelyzetek felismerése, megelőzése blokkban ismertetésre kerülnek az adott munkahelyen használt vegyszerek, ezek tárolására és használatára vonatkozó előírások, eljárások, a veszélyes anyagok jelölése.

Elsősegélynyújtás – Minden műszakban kell, hogy legyen az elsősegélynyújtásra alkalmas munkavállaló. A modulban ismertetésre kerülnek a legfontosabb telefonszámok, mi a teendő baleset esetén – különös tekintettel az égésre és áramütésre –, hol található az elsősegélyláda.

Az étterem áttekintése, eszközeinek és berendezéseinek megismerése – A hallgatók megtanulják, mik a teendők munkába állás előtt, melyek a legfontosabb eszközök egy étteremben, és hogyan használják ezeket.

Az ételek és italok tálalási eszközeinek, a vendéglátó tevékenység tárgyi feltételeinek ismerete – A helyes tálalás lépései, használati eszközök, étkezés utáni feladatok, fekete és fehér mosogatás, fertőtlenítés, tisztítószer használata, az egyes eszközök tisztításának feltételei, módja.

Jó gyakorlat – Általános kiegészítő képzések

A szakmai képzéseket egyes specialitásokra reagálva egyéb ismeretátadási alkalmak is kiegészítik, valamint bizonyos területeken szükséges a rendszeres „emlékeztető” képzések megtartása.

Munkavédelmi képzések – Az előírásoknak megfelelően rendszeresen tart a szervezet általános munka, baleset és tűzvédelmi oktatási napokat. Ezeken az oktatók felhívják az ellátottak figyelmét a munkaeszközök helyes használatára, a nem rendeltetésszerű használatból eredő balesetveszélyre, illetve a megelőzésre, és arról is tájékoztatják őket, hogy baleset esetén mi az azonnali és későbbi teendő.

Értékesítési tréningek – A szervezetnél előállított termékek értékesítésében az ellátottak is szívesen részt vesznek. Számukra alapvető értékesítési, pénzügyi és jogi kompetenciák elsajátítását biztosító felkészítési alkalmakat szervez az alapítvány.

A foglalkoztatás szakmai támogatása – Az alapítvány több száz kötetből álló szakkönyvtára segíti a munkavállalók tudásának gyarapítását. A szakmai munkatársakat rendszeresen küldik továbbképzésekre, tanulmányutakra.

Speciális támogatás – A fogyatékos munkavállalók számára a munkafolyamatok képes, illetve fényképes folyamat-bemutató tartalmú dokumentumokat készített a szervezet. Több anyag könnyen érthető formátumban is rendelkezésre áll. Néhány éve beszerzésre került az USA-ból egy – magyar verziót is tartalmazó – piktogramokat készítő Boardmaker szoftvert. Így egységes szerkezetű napirendeket, folyamatokat segítő képes kommunikációs eszközt tudnak biztosítani az ellátottak számára.

Jelenleg egy nemzetközi konzorcium hazai tagjaként egy **munkavállalási kompetenciákat támogató ingyenes mobil-applikáció** fejlesztésén dolgoznak – www.cmi2.eu

Jó gyakorlat – Munkaerőpiaci szolgáltatások biztosítása

A Szimbiózis Alapítvány 13 éve folytat speciális munkaerőpiaci szolgáltatást. A jogszabályi előírásnak megfelelően megszerezték a szolgáltatási **akkreditációt** is. Minden fogyatékos munkavállaló számára ingyenesen biztosítják a tranzitálási folyamat módszertani elemeit, és támogatják őket abban, hogy kipróbálhassák magukat a nyílt munkaerőpiacon.

Jó gyakorlat – Kompetenciafejlesztés a Jobwards módszerével

Több szinten biztosítja a szervezet a **továbblépési lehetőséget** az egyének képességeinek megfelelően. Ehhez elsősorban az adaptált JOBWARDS programot használják. A csoportos felkészítő program a munkavállalást támogató kulcskompetenciákat öt témakörben, moduláris rendszerben, gyakorlatba ágyazottan dolgozza fel.

A foglalkoztatás jó gyakorlatai

Az alábbiakban röviden bemutatjuk a Szimbiózis Alapítvány intézményei által működtetett **vállalkozásokat**, ezzel is támogatva a gyakorlati tapasztalatok megosztásán, a terep konzultáción alapuló szakmai párbeszéd kialakulását és erősödését, az életképes ötletek helyi szintű adaptációját, továbbgondolását.

Jó gyakorlat – Baráthegyi konyha (főzőkonyhai tevékenység)

A Baráthegyi konyha napi 450 adag meleg étel elkészítésére rendelkezik működési engedéllyel. Évek óta stabilan és nyereségesen működik, vevőinek nagy része szociális intézmény, vagy a szociális étkeztetés szolgáltatást igénybe vevő idős, rászoruló ember. A napi adagok egy része (átlag 100 adag) a Batyu-Téka étteremben kerül értékesítésre. A konyhai tevékenységhez tartozik az **ételek elkészítése, csomagolása**, valamint azok **kiszállítása**. A szociális intézményekbe és az étterembe nagyobb, speciális hőtároló edényekben-, míg a szociális étkeztetés és magánmegrendelők számára egyszemélyes adagokban történik a kiszállítás ételhordókban vagy vákuumos csomagolásban. A konyha eseti jelleggel nagyobb rendezvényekre is vállal catering szolgáltatást. A tevékenység jellege tehát sokrétű, a konyhai műveletekben való résztvételtől (főzési alapanyagok előkészítése, tisztítás, mosás, darabolás, csomagolás, mosogatás, takarítás) kezdve az ételek kiszállításában való segédkezésig terjed.

Jó gyakorlat – Batyu-Téka Étterem (éttermi szolgáltatás)

A Batyu-Téka elsődleges funkciója a **helyben történő étkeztetés**. A vendégek négy menü közül választhatnak hétfőtől péntekig. Az itt dolgozó munkavállalók feladata az étterem napi működésének biztosítása az étteremvezető közvetlen irányítása mellett: a vendégek kiszolgálása, terítés, asztalok leszedése, takarítás, az évszaknak/alkalomnak megfelelő dekoráció elkészítése, napi menü feltüntetése az étterem előtti hirdetőtáblán, ebéd fogadása, ebéd adagolása, mosogatás. Naponta 80-100 adag étel kerül értékesítésre. A „Batyu-Téka, több, mint étterem” délutánonként rendszeres **szakmai programok** helyszíne (pl. szülőklub, partnertalálkozók, workshopok), a programok előkészítésében és lebonyolításában a fogyatékossgal élő személyek aktívan részt vesznek. A munkavállalók feladata a terem

berendezése, a szükséges technika előkészítése, terítés, vendégek kiszolgálása, rendrakás, takarítás.

A Batyu-Téka étterem – megnyitása óta – számos helyi és országos újságcikkben, szaklapban jelent meg, valamint több TV- és rádió interjú mutatta be tevékenységüket. Napi szinten aktívak a facebook oldalon, valamint a saját www.batyuteka.hu oldalukon is. Nívódíjat és Családháló díjat kaptak.

Jó gyakorlat – Asztalos műhely (asztalosipari tevékenység)

Az asztalosműhely a cég egyik legrégebbi üzletága, ma már mind a foglalkoztatottak létszámában, mind a bevétel tekintetében megelőzi a gasztró-ágazat. A klasszikus értelemben vett **asztalosműhely** az elmúlt években kiegészült a **pellet és brikett-gyártással**, melynek elkészítéséhez korszerű berendezések állnak rendelkezésre. A cég ezen profil (fűtési alapanyag gyártása: pellet és brikett) irányába történő elmozdulása túl van a tesztidőszakon. Az eredmények előremutatóak, ennek okán elindultak egy nagyobb gyártási volumen kialakítása felé. A munkafeladatok elsősorban egyszerűbb, betanított tevékenységek, így a súlyosabb fogyatékossgal élő dolgozók bevonását is lehetővé teszi. A pelletgyártás alapanyaga a száraz faág, melyet a városi parkokat kezelő önkormányzati cég szállít ingyen a telephelyre. A telepen történő több hónapos szabadon szárítás után történik a száraz levelek lerázása, és a tiszta faágak aprítása. Ezt követi az ágapríték további, fedett szárítóhelyre történő szállítása (darálás, szárítás, forgatás, szortírozás, szitálás), majd finomdarálása. A fűrészpor jellegű darálékot a zárt gyártósor puttyába kell beleönteni. Ezen munkafolyamat egyszerű tevékenységek sorozata. Az automata gépsorok óránként 40 kg brikettet és 80 kg pelletet gyártanak, azaz manufaktúra jelleggel bírnak. A kész termékeket csomagolni, mérni és címkézni kell, amit betanítás után a legtöbb munkavállaló el tud végezni.

Jó gyakorlat – Gabonatermesztő műhely (gombatermesztés)

A Baráthegyi Majorság területén több valamikori borospince is található. Az egyik pince és kapcsolódó gazdasági épület felújítása után kezdett a szervezet gombatermesztésbe. Az első két évben csiperkegombát termesztettek. A közeljövőben tervezik egy új pinceág bevonását, ahol a tervek szerint laskagombát fognak termelni.

A fogyatékos személyek a gombatermesztés teljes folyamatában részt vesznek: takarítás, fertőtlenítés, termőzsákok vásárlása, pakolás, feltöltés, szellőztetés, gombafejek szedése, szortírozás, csomagolás, címkézés, értékesítés. Az itt termesztett csiperkegombának nagy sikere van, a termelt mennyiség értékesítése nem okoz gondot.

Jó gyakorlat – Baráthegyi Manufaktúra tejfeldolgozó műhely

A Baráthegyi Majorságban az állattartást a jogszabályi előírások szerint a Szimbiózis Alapítvány tulajdonában lévő önálló mezőgazdasági cég, a Baráthegyi Majorság Nonprofit Kft. végzi. A megtermelt friss kecsketej a két éve épített új sajtgyártó manufaktúrába kerül, ahol a legkorszerűbb felszereléssel, ugyanakkor a helyi tradíciókon alapuló egyedi receptúra alapján készülnek a különféle **kecskesajt termékek**: natúr és különféle ízesítésű gomolyák, lágy- és félkemény sajtok, krémsajtok, joghurtok.

Az Élő Tisza és HÍR (Hagyományok Ízek Régiók) védjeggyel büszkélkedő kecsketej termékek előállításának teljes folyamatában (tejfogadás, pasztörözés, tejoltás, kultúrázás, alvadékkészítés, formázás, préselés, forgatás, szikkasztás, darabolás), a vákuumos csomagolásban, címkézésben, és az értékesítésben, valamint a magas szintű higiéniát biztosító takarítás, fertőtlenítés munkáiban is aktívan dolgoznak a fogyatékos munkatársak. Ezen termékek a piacon keresettek, több étterem és szálloda is vevőik között található. A sajtüzemnek higiéniai szempontból nagyfokú biztonsági előírásoknak kell megfelelnie, így munkába állás előtt a fogyatékos személyek ez irányú képzése kiemelt jelentőségű.

Jó gyakorlat – Kézműves műhelyek

A súlyosabb fokban érintett fogyatékos munkavállalók számára kézműves műhelyeket alakított ki a szervezet, ahol különböző, elsősorban természetes alapanyagokból **ajándéktárgyak készülnek**. Ezekben a műhelyekben jól tudják kombinálni az ünnepkörökhöz kapcsolódó tárgyak előállítását, valamint az egyre nagyobb számban érkező, a kézműves tevékenységhez kapcsolódó bedolgozói munkákat (hajtogatás, válogatás, címkézés stb.). Az egyszerű kézi munkafolyamatokat igénylő megrendelések aránya már a műhelyek kapacitásának felét adja, így elérték, hogy a műhelyek bevétele az előző évekhez képest sokkal jobban tervezhető. A kézműves ajándéktárgyak készítésével pedig kiválóan tudják **kompenzálni a bedolgozói feladatok hullámozását**.

Ünnepkörökhöz kapcsolódó ajándék- és díszárgyártó műhelyek

A három kézműves műhely a Baráthegyi Lakóotthon, a Baráthegyi Nappali Ellátás, valamint a Baráthegyi Manufaktúra épületein belül került kialakításra. A kézműves műhelyekben ünnepkörökhöz kapcsolódó **díszeket** és **ajándéktárgyakat**, valamint **kisebb használati tárgyakat** (pl. lakás, udvari- és irodai dekorációk, karácsonyi és egyéb ünnepi díszek, papírkosarak, dobozok, tárolók, lábtörölők stb.) készítenek termésekből, gyöngyből, textilből, viaszból és gipszből, textil, papír, fa és egyéb alapanyagok felhasználásával. A tárgyak elkészítésének több módszere és fázisa van. A tárgyak előállítása során a munkavállalók képességeikhez mérten végzik a résztvevő tevékenységeket, így egészítve ki egymás munkáját a termék elkészültéig. A munkafolyamatok fázisokra vannak bontva: alapanyag előkészítés, vágás, hajtogatás, alkalmanként kézi csiszolás, illesztés, ragasztás, festés, díszítés, csomagolás, címkézés. Az elkészített termékeket a Miskolc belvárosában kéthetente megrendezésre kerülő Termelői vásáron, a különböző térségi fesztiválok alkalmával (Diósgyőri Vár különböző tematikus programjai, Szerencsi Csoki-fesztivál, Kocsonyafarsang, tradicionális ünnepek vásárai stb.) értékesítik a munkatársak bevonásával.

Papíralapú ajándéktárgy készítő műhely

A Szimbiózis Habilitációs Központban történik a színes, változatos **papír alapú tárgyak készítése**. Egyedi, speciális termékei ennek a műhelynek a papírmerítési technikával készített tárgyak – képeslapok, naptárak, noteszek, jegyzettömbök, ültető kártyák, meghívók – merített és színes papírból készítve.

2014-ben a műhely korszerűsítésen esett át. A Diósgyőri Papírgyár muzeális eszközeit megvásárolták, így tradicionális technológiával, nyomtatható, kiváló minőségű papír előállítására van lehetőség. A tárgyak előállítása során a fogyatékos dolgozók

képességeikhez mértén végzik a résztvevőket, egészítik ki egymás munkáját a termék elkészültéig. Az ajándéktárgyak elkészítése többlépcsős folyamat – az alapanyag darabolásától, a merítésen át, a díszítésig. A műhelytevékenység során természetes alapanyagok felhasználásával (cellulóz) készülnek a papírtermékek, melyekre a nyomtatás is lehetséges. A termékek értékesítésében a fogyatékosokkal élő munkatársak is részt vesznek.

Kecskesajtalapú szappangyártás

Bár vannak a kézműves termékek között időszakos slágertermékek, tisztában van a szervezet azzal, hogy csak **folyamatos termékfejlesztéssel** tud a piac aktív szereplője maradni. Ennek érdekében a Baráthegyi Manufaktúra tavaly elindította a speciális, kecsketejalapú szappangyártást, melynek során a virágok (levendula) szárítása, préselése, a szappanhoz való alapanyagok előkészítése (pl. mérés), valamint – a fotóillusztrációkkal megtámogatott – receptúra alapján az alapanyagok összekeverése, majd formákba való öntése feladatsoron végighaladva készítik a speciális szappant a szervezet dolgozói. A manufaktúrában az egyszerű, hagyományos népi technológiát alkalmazzák, mely kiválóan alkalmas a fogyatékos személyek aktív bevonására. A szappanok megszilárdulása és pihentetése után a készterméket ízléses csomagolása, címkézése teszi még kívánatosabbá a vásárlók számára. Első termékük a „Baráthegyi Kecsketejes-levendulás szappan” amihez az idei évben további szappanfélések gyártásának engedélyeztetését tervezik.

A kézműves műhelyek által végzett kézi bedolgozói tevékenységek során a megrendelők maguk szállítják be és el a termékeket. A munka jellege szorosan illeszkedik a kézműves tevékenységekhez: szortírozás, hajtogatás, illesztés, csomagolás, címkézés.

Jó gyakorlat – Öko-turisztikai szolgáltatás a Baráthegyi Majorságban

A Baráthegyi Majorságot, mint megőrzendő ökoparkot Miskolc Megyei Jogú Város másfél éve bevonta a Települési Értéktárba, kimutatva azt, hogy az alapítvány diósgyőri telephelye már városi **turisztikai és társadalmi szempontból is kiemelkedő szereppel bír**. A majorban szélkerék húzza fel a vizet a kútból, a kerti tó, fóliasátor, üvegház mellett istálló (kecske, szamár, ló, disznó, alpaka) és különböző manufaktúrák (sajtkonyha, kenyérsütő kemence, asztalos- és kézműves műhelyek) találhatóak, ahol fogyatékosokkal élő és megváltozott munkaképességű emberek dolgoznak. A majorság egyik kiemelkedő attrakciója a fából készült, 400 m²-es Diósgyőri Játszóvár, ami a szomszédos vár eredeti, korabeli változatának kicsinyített mása. A vár körül járható gyilokjárók, a felhúzható híd alatti vizesárokban vízimalom, a várépületben kápolna és egy kisebb színpad került kialakításra.

A majorság turisztikai tevékenysége két egymásra épülő munkaformát jelent a fogyatékos személyek számára:

Parkgondozó tevékenység – Az öt hektáros terület, a park és erdős rész rendben tartása, az ösvények és utak, virágágyások, ligetek, pihenőkert, valamint a turisztikai látnivalók (tanösvény táblái, kerti tó, Interaktív Diósgyőri Játszóvár, jurta, középkori falu épületei, a sportpálya, játszótér, akadálypálya, kemence stb.) karbantartása, folyamatos felújítása, fejlesztése.

Turisztikai szolgáltatás – A különböző csoportok fogadását, vendéglátói és animátori tevékenységek biztosítását (pl. korabeli játékok betanítása) jelenti. Az **Erdei Iskolában** és

Farm panzióban a szálláshely szolgáltatás mellett különféle programokat biztosít a szervezet a fogyatékos személyek bevonásával. Az Erdei Iskola a FATOSZ által minősített szolgáltató. Az elmúlt években rendszerint meghaladták az évi 2.000 vendégnapot, ami bevételi szinten fontos a fenntarthatóság miatt, ugyanakkor olykor leterhelő az egész stáb számára. A majorság turisztikai szolgáltatása, mint speciális élményterápia a fogyatékos személyek aktív bevonásával a társadalmi integráció új, innovatív eszköze. A program az elmúlt évek során több hazai és nemzetközi elismerésben részesült.

Jó gyakorlat – Munkatársak kiválasztása Lantegi-módszerrel

Új dolgozók esetében a jelentkezőknek **a szervezet minden lehetséges munkakörét bemutatják**. Az elsődleges szempont, hogy mit választ maga a jelentkező. Mindemellett a munkavállalói kompetenciát a szervezet a Lantegi Batuak munkavállalói profil elkészítésével méri, melyet az adott munkakör profiljával vetnek egybe (illesztés). Ez a speciális eszköz kiválóan alkalmas a jelentkező számára legmegfelelőbb munkalehetőségek kiválasztására, valamint a munkafeladatok adaptálására az egyéni szükségleteknek megfelelően. A Lantegi eszköz profilelemzése alapja továbbá a fejlesztési program meghatározásának is.

A legmegfelelőbb munkahely kiválasztásánál elsődleges szempont általában a megközelíthetőség, az iskolai végzettség, az egyéni érdeklődés. A munkavégzés megkezdését követően további hatása van az egyes munkatársaknak, a munkatársi közösségnek, valamint a gyakorlatban szerzett élményeknek, tapasztalatnak. Ezek függvényében a dolgozók és a szakemberek egyeztetnek, és igény esetén lehetővé teszik az átjárhatóságot a többi telephely, munkahely között.

Amennyiben a jelentkezőnek nincs határozott elképzelése arra vonatkozóan, mit szeretne dolgozni, akkor lehetőséget kap arra, hogy mindegyik munkahelyen eltöltsön egy-egy munkanapot, és utána döntsön.

A munkahelyek között rugalmas az átjárhatóság mind az előmenetel, mind az új munkafeladatok elsajátítása, valamint huzamosabb ideig történő változatlan munkavégzés esetén a kimosogatás, frissítés érdekében.

Jó gyakorlat – Szakmai előrelépés biztosítása

Az alapítvány fenntartásában működő intézmények biztosítják a foglalkoztatottak számára a szakmai előrelépés lehetőségét. Ennek érdekében:

- figyelembe veszik az alkalmazott személyes rehabilitációs tervében meghatározott pályatervet,
- gondoskodnak arról, hogy a foglalkoztatott az előrelépéséhez szükséges tapasztalatot, gyakorlatot megszerezze,
- lehetőséget biztosítanak, hogy képzések, továbbképzések keretében a foglalkoztatott megszerezze azt a tudást, képesítési feltételt, amelynek alapján megszerezheti a szakmai előrelépéshez szükséges végzettséget,
- lehetővé teszik az alacsonyabb óraszámú foglalkoztatásból magasabb óraszámúban történő munkavégzést,
- biztosítják a magasabb szintű munkakörbe való továbblépést a megszerzett munkatapasztalatnak, valamint végzettségnek megfelelően, pl.: mosogató munkakörből felszolgálati munkakörbe történő továbblépés; takarító, konyhai kisegítő

munkakörből konyhalány, esetleg, betanított szakács munkakörbe történő továbblépés. Konyhai tevékenységből kivezetés lehetősége a belvárosi étterembe. Egyéb munkaköröknél a betanított munkás pozícióból lehetőség van egy-egy kisebb munkacsoport egységvezetői pozíciójának betöltésére, pl. betanított munkásból brikettálási egység vezető.

Jó gyakorlat – Széleskörű kapcsolati háló építése

A foglalkoztatás területén több hazai és nemzetközi innovatív programot valósított meg a szervezet, köztük saját fejlesztésű modellekkel is rendelkezik. Kiterjedt nemzetközi partnersége által több – foglalkoztatást elősegítő – programot adaptált, melyeket a foglalkoztatás minden típusában alkalmaz.

Helyi szintű **proaktivitását** jelzi, hogy kezdeményezésére jött létre a miskolci Közgyűlés által is elismert együttműködési rendszert kialakító Rehabilitációs Foglalkoztatási Tanács, melynek operatív alelnöki tisztjét a Szimbiózis Alapítvány vezetője tölti be. Szakmai tanulmányt és szakmapolitikai javaslatot készített a hatékonyabb foglalkoztatási rendszer elősegítése érdekében. Tizenkét éve gesztorálásával működik a mintegy 30 szakmai ágazatközi partnert összefogó Miskolci Fogyatékosügyi Szakmai Műhely. A Miskolci TDM (Turisztikai Desztinációs Menedzsment) elnökségének is tagja. Tevékenységét Miskolc városa többször is elismerte: 2004 – Év Civil szervezet Díj, 2007 – Esélyegyenlőségi díj, 2008 – Miskolci Gyémántok Díj.

Mint évtizedes múltra visszatekintő foglalkoztató és munkaerőpiaci szolgáltató szoros kapcsolatban van a miskolci és B-A-Z Megyei Önkormányzattal, a Kormányhivatal foglalkoztatási főosztályával és kirendeltségeivel, valamint a B-A-Z Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával. Kiterjedt céges kapcsolati rendszere van, az alapítvány által kilenc éve alapított, és évente a térségi befogadó munkahelyeket elismerő Év Esélyteremtő Munkahelye Díj által, mely nagy presztízsnak örvend.

Országosan **aktív tagja** az alábbi hálózatoknak: ÉTA Szövetség; Autisták Országos Szövetsége; Majorháló; CÉH; Magyar Szociális Farm Szövetség; KOKOSZ. Az elmúlt években számos elismerésben részesült a szervezet: Jövőház Díj; Fáy András Díj; Társadalmi Befektetések Díj; Családháló Díj.

A Magyar Szociális Farm Szövetség gesztorszervezeti tevékenységét látja el: www.szocialisfarm.hu.

Legújabb hálózatépítési szakmai projektje a „Para-gasztro mozgalom”, melynek keretében fogyatékos embereket foglalkoztató élelmiszergyártókat és vendéglátó egységeket működtető társadalmi vállalkozásokat fog egybe.

Tagja a brüsszeli EASPD nemzetközi szervezetnek (Európai Fogyatékosügyi Szociális Szolgáltatók Szövetsége), ahol a foglalkoztatási munkacsoportot erősíti. Nemzetközi elismerése: az Európai Társadalmi Integrációs Díj.

Jó gyakorlat – A fenntarthatóság, mint fontos szempont

A szervezet bevételeinek jelentős része **visszaforgatásra** került a foglalkoztatásba. Ezt mutatja a főzőkonyha modernizálása, mely bővítést, fűtésfelújítást és új, korszerű eszközök beszerzését jelentette, közel kétmillió forint értékben. A főzőkonyha kapacitásbővítése és fejlesztése lehetővé teszi, hogy a konyhán és az étteremben is színvonalas szakmai munka, értékteremtő tevékenység folyhasson. A termelékenység növekedését szolgálta egy pelletgyártó gép beszerzése, melyet több forrásból valósítottak meg, 500 000 Ft-os NRSZH támogatás, valamint 3,5 millió forint önerő biztosításából. A beszerzett gép akadálymentes. A beruházás a pelletgyártás, az asztalosműhely kapacitásait erősíti, és egy új munkafolyamatot tesz lehetővé a rehabilitációs foglalkoztatásban is. A két fejlesztés összesen 6 millió forintot tesz ki.

A FOGLALKOZTATÁS FEJLESZTÉSE

Az árbevétel jelentős része visszaforgatásra kerül a rehabilitációs foglalkoztatás fejlesztésébe és működtetésébe. A fenti adatok alapján elmondható, hogy a szervezet vállalkozási lába erős, stabil megrendelőkkel bír, és folyamatosan növekedési pályán van, mely **újabb munkahelyek teremtését** teszi lehetővé a célcsoport számára.

TUDÁSÁTADÁS

A Szimbiózis Alapítvány a szakemberek, szervezetek részéről évek óta tapasztalt nagy érdeklődésre reagálva több szakmai látogatói csomagot dolgozott ki. A szakmai konzultációkra egy időben 25 fő jelentkezhet, előre egyeztetett időpontban.

1. **Baráthegyi Majorság** (br. 20.000 Ft). Szakember vezetésével, a 2-3 órás időtartamban biztosított szakmai konzultáció, valamint gyakorlati tudásmegosztás tartalmazza a kertészet, a fa-műhely (pellet- és brikettgyártás), a szociálterápiás központ (és kézművesműhely), az istállók, a speciális turizmus, a Baráthegyi Manufaktúra (sajtkészítő, szappangyártó műhelyek), valamint a Baráthegyi lakóotthon és „Fűzfás” Ház támogatott lakhatási egységek meglátogatását.
2. **Martin Jegy** (br. 10.000 Ft). A Habilitációs Intézmény, valamint az Egy Falat Egészség Ház zöldségfeldolgozó és támogatott lakhatás kb. 1 óra időtartamban konzultációval egybekötött látogatást tartalmaz.
3. **Csak megnéznénk... látogatói jegy** (br. 5.000 Ft). Maximum 5 fő részére teszi lehetővé az intézmény megtekintését egy munkatárs vezetésével, 1-1,5 óra időtartamban.

INTÉZMÉNYI ADATOK

Szimbiózis Habilitációs Központ Integrált Szociális Intézmény

Intézményvezető: Tóth Aliz
Intézmény címe: 3528 Miskolc, Forgács Antal u. 18.
Telephely címe: 3535 Miskolc, Ibolya u. 41.
Telefonszám: +36 46 508 006
E-mail: toth.aliz@szimbiozis.net

Szorgoskert Nonprofit Kft.

Intézményvezető: Nagy Mária
Intézmény címe: 3535 Miskolc, Ibolya u. 41.
Telephelyek címe: 3527 Miskolc, Augusztus 20 út 12.
3535 Miskolc, Arany J. u. 4.
3535 Miskolc, Kisszilvás völgy 25001
Miskolc, hrsz. 35083/4
Telefonszám: +36 46 532 286
E-mail: szorgoskert@barathegy.com
Honlap: www.szorgoskert.hu
Fenntartó: Szimbiozis a Harmonikus Együtt-létért Alapítvány
Képviselő: Jakubinyi László
E-mail: jakubinyi@szimbiozis.net
Honlap: www.szimbiozis.net
Foglalkoztatási forma: fejlesztő foglalkoztatás
akkreditált foglalkoztatás
nyílt piaci foglalkoztatás
önkéntes munka
közfoglalkoztatás (Kormányhivatal kiközvetítése útján)
közérdekű munka (büntetés) (Járásbíróság határozata alapján a Szimbiozis Alapítványnál meghatározott letöltendő óraszámú közérdekű munkavégzés)

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE